

<https://www.maxmag.gr/theatro/kritikes-theatrikon-parastaseon/gyalinos-kosmos-sto-theatro-t-stin-othoni-ton-gyalinon-anamniseon/>

21 Ιανουαρίου 2018

Από

Καστανάρα Μαρία

Γυάλινος Κόσμος στο Θέατρο T: Στην οθόνη των γυάλινων αναμνήσεων

Ο **Τένεσι Ουίλιαμς** γεννήθηκε το 1911 στο Κολόμπους του Μισισίπι. Στα 34 του καθιερώθηκε ως ένας από τους κορυφαίους δραματικούς συγγραφείς του εικοστού αιώνα γράφοντας το αυτοβιογραφικό έργο, **Γυάλινος Κόσμος**, και κέρδισε με αυτό το «*New York Drama Critics Circle Award*».

Ο **Γυάλινος Κόσμος**, μας μεταφέρει στο Σαιντ Λιούις της Αμερικής το 1930, σε μια περίοδο όπου τα αστικά κέντρα έχουν γεμίσει από εργάτες που προσπαθούν να αποκατασταθούν οικονομικά και κοινωνικά. Ο παγκόσμιος αναβρασμός που επικρατεί προοικονομεί έναν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο που δεν θα αργήσει να έρθει. Οι επιπτώσεις του οικονομικού κραχ, η πουριτανική ηθική της Αμερικής, η τεχνολογική ανάπτυξη και η απαίτηση του κοινωνικού συστήματος για πλήρη αποδοχή του, είναι το γενικότερο κοινωνικό-πολιτικό- οικονομικό πλαίσιο της περιόδου. Η οικογένεια **Γουίνγκφιλντ** βιώνει αυτόν τον πόλεμο από έξω προς τα μέσα και αντίστροφα προσπαθώντας να επιβιώσει και να μην

περιθωριοποιηθεί σε μια κοινωνία που εύκολα μπορεί να σε καταπιεί.

Ο **Τένεσι Ουίλιαμς** συνθέτει ένα έργο όπου οι χαρακτήρες του αντιστοιχούν στα δικά του φαντάσματα. Γυναίκες εύθραυστες και γυναίκες δυναμικές, ανθρώπινη μοναξιά, τύψη και ενοχή μεταμορφώνονται σε φιγούρες της μνήμης που αναβιώνουν και ζωντανεύουν μέσα από την αναπόληση και υποδεικνύουν την σχέση αγάπης-μίσους του συγγραφέα με το παρελθόν. Ένα παρελθόν όπου η ρίζα βιώνεται σαν κάτι που πρέπει να κοπεί και σαν κάτι που, ακόμη και όταν κόβεται, ξαναβγαίνει. Και είναι άκρως ειρωνικό το γεγονός ότι ο **Τένεσι Ουίλιαμς** παρόλο που δήλωσε πως ήθελε να αποτεφρωθεί μετά το θάνατο του τελικά θάφτηκε στον τάφο του Σαιντ Λιούις που σφραγίστηκε με την οικογενειακή ταφόπλακα.

Ο **Τομ**, ο ίδιος ο συγγραφέας όπως είναι και το πραγματικό του όνομα, είναι ένας εσωστρεφής αλλά και φιλόδοξος νέος ο οποίος αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στο αιώνιο διλημματικό δίπολο του «θέλω» και του «πρέπει». Παγιδευμένος στις υποχρεώσεις μιας νοσηρής οικογένειας, η οποία όμως δεν παύει να είναι Οικογένεια, ταλανίζεται από τάσεις φυγής τις οποίες εκτονώνει μέσω του αλκοόλ, του κινηματογράφου και του γραψίματος- λύση την οποία κληροδοτεί ο **Ουίλιαμς** στον χαρακτήρα αφού γνωρίζει και ο ίδιος την λυτρωτική διέξοδο από την πραγματικότητα που προσφέρει. Η **Αμάντα**, στο πρόσωπο της οποίας σκιαγραφείται η μητέρα του συγγραφέα, είναι μια γυναίκα του Νότου, αυτάρεσκη και μεγαλομανής, και

ταυτόχρονα μια μητέρα υπερπροστατευτική, επεμβατική και εν τέλει τοξική. Παγιδευμένη σε ένα σπίτι με ανθρώπους, που ναι, σίγουρα αγαπά, αλλά αδυνατούν να την βοηθήσουν να αποκτήσει την αίγλη που αποζητά για την οικογένεια της, που δεν της επιτρέπουν να κληρονομήσει το «ένδοξο» παρελθόν της στο ζοφερό παρόν της και να ξαναβγεί στην επιφάνεια, παλεύει μόνη, αλλοπρόσαλλα και εμμονικά να «στρώσει την ζωή» όλων. Ο **Τομ** και η **Αμάντα** είναι δέσμιοι ο ένας στον άλλο, με αλυσίδες διεστραμμένες μα και ανθρώπινες, αλλά περισσότερο είναι δέσμιοι στη **Λώρα**. Η αδερφή του **Τομ**, ή καλύτερα το alter ego της **Ρόουζ** της πραγματικής αδερφής του **Ουίλιαμς**, έχει γεννηθεί με μια σωματική δυσμορφία η οποία συνηγορεί στον ευαίσθητο, κλειστό και «γυάλινο» χαρακτήρα της. Η χαμηλή της αυτοεκτίμηση λόγω των σωματικών προβλημάτων αλλά, ίσως, και λόγω των ενδοοικογενειακών συνθηκών, δημιουργούν σε αυτή την εύθραυστη ύπαρξη ανικανότητα να διαχειριστεί την ζωή της και φυσικά να ικανοποιήσει τα όνειρα της μητέρας της για αυτήν. Και αφού η **Λώρα** σίγουρα δεν είναι ικανή για καριέρα ΠΡΕΠΕΙ να παντρευτεί. Η επίσκεψη του **Τζιμ**, συναδέλφου του Τομ ο οποίος τυγχάνει να είναι και ο πρώτος ανεκπλήρωτος έρωτας της **Λώρα** από το σχολείο, είναι και το κεντρικό σημείο της δράσης του έργου.

Η σκηνοθεσία της **Γλυκερίας Καλαϊτζή** ανέδειξε την ονειρική ατμόσφαιρα του έργου χωρίς να υπερβάλλει αλλά με συγκρότηση και στιβαρότητα. Με οικονομία στις παύσεις, τις κινήσεις και τις αλλαγές και όπως πάντα με

σεβασμό στο κείμενο, (διατήρησε και την σιδερένια σκάλα κινδύνου την οποία είχε ζητήσει ο συγγραφέας στις σκηνικές του οδηγίες) έστησε μια παράσταση πραγματικά αξιέπαινη. Με χρήση βιντεοπροβολών πάνω στο διάφανο πανί, την διάφανη ανάμνηση του Τομ, μας ταξίδεψε στην Αμερική του '30 αλλά και με ευρηματικό τρόπο διεύρυνε το χρόνο και τον τόπο του έργου και εκτός του σπιτιού των **Γουίνγκφιλντ**. Ο **Γυάλινος Κόσμος**, σε σκηνοθεσία και μετάφραση της **Γλυκερίας Καλαϊτζή**, μιλά για πανανθρώπινους χαρακτήρες που βιώνουν την μοναξιά και καταφεύγουν κάπου λυτρωτικά για να σωθούν- ακόμη και ο **Τζιμ** είναι τραυματισμένος και χρησιμοποιεί τα δεκανίκια της κοινωνίας για να σηκωθεί.

Ήδη από την είσοδο σου στην σκηνή του **Θεάτρου Τ**, συναντώντας τα έξοχα σκηνικά της **Ευαγγελίας Κιρκινέ** μεταφέρεσαι σε μια κινηματογραφική αίθουσα. Εκεί σε περιμένει ο **Τομ** καθισμένος σε μια σειρά καθισμάτων και γύρω του σχετικά αντικείμενα της μόδας του σινεμά. Το κινηματογραφικό κάδρο θα είναι ο ξεθωριασμένος πίνακας που οι μνήμες και τα πρόσωπα ζωντανεύουν και στοιχειώνουν την συνείδηση του **Τομ** αναμειγνύοντας την γλυκύτητα της ανάμνησης και την τραχύτητα του οδυνηρού παρελθόντος. Ο πέμπτος «απών» αλλά καθοριστικός χαρακτήρας του έργου, ο πατέρας, είναι «παρών» καθ όλη τη διάρκεια μέσα σε ένα κάδρο στην αριστερή πλευρά της σκηνής, ένα πρόσωπο που η επιρροή και σημασία του αλλάζει ανάλογα με τον χαρακτήρα- παραλήπτη.

Συγκλονιστική η **Γιώτα Φέστα** στο ρόλο της **Αμάντα**. Ήταν πραγματικά συγκινητική η φυσικότητα της, γήινη ρεαλιστική ερμηνεία που ανάβλυζε ενέργεια και συναίσθημα. Έδωσε στην **Αμάντα** αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά μιας γυναίκας απογοητευμένης, απελπισμένης, προδομένης που προσπαθεί και δεν τα παρατά ενώ ταυτόχρονα δεν μπορεί να είναι ευέλικτη αλλά ακολουθεί τις δικές τις εδραιωμένες αντιλήψεις και αρχές. Επιβάλλεται και μόνο που βρίσκεται. Η **Αμάντα** της **Φέστα** ήταν εξίσου αυταρχική και θηλυκή, μια γυναικεία φιγούρα που διεκδικεί τα σακατεμένα όνειρα της με μια ταυτόχρονα γοητευτική και ενοχλητική για τους άλλους πληθωρικότητα.

Ο **Χρήστος Παπαδόπουλος** ισορροπεί ανάμεσα στον αποστασιοποιητικό ρόλο του αφηγητή και στο συναισθηματικό του εμπλεκόμενου σχηματίζοντας ένα χαρακτήρα που υποφέρει στα δεσμά της κοινωνίας, της ευρείας αλλά και αυτή της οικογένειας. Στιβαρή ερμηνεία, ορθά τοποθετημένη κινησιολογικά και ανάλογα χρωματισμένη στα συναισθήματα που βιώνει ο **Τομ**. Απέδωσε τον συγκρουσιακό, ενοχικό και απροσάρμοστο **Τομ** με άνεση και καθαρότητα.

Η **Κατερίνα Συναπίδου** πλάθει καλαίσθητα και φυσικά την σωματική αδυναμία της **Λώρα** τόσο που, από ένα σημείο και μετά, την συνηθίζεις και παρακολουθείς την ηθοποιό σαν να έχει η ίδια την κινητική ιδιομορφία. Η **Λώρα** της **Συναπίδου** διαθέτει αυτό τον εύθραυστο χαρακτήρα και το απομακρυσμένο βλέμμα εκείνου που δεν

ανήκει σε αυτόν τον κόσμο αλλά ζει στον δικό του και τις λίγες στιγμές που καλείται να επιστρέψει σε αυτόν λιγοθυμά, θρυμματίζεται και σπάει.

Στο πρόσωπο του **Τζιμ** συγκεντρώνεται όλη η προδιαγραμμένη, από την κοινωνία, πορεία που πρέπει να ακολουθήσει κάποιος για να επιβιώσει και να χτίσει ολοκληρωμένα το κοινωνικό του πρόσωπο. Ο **Τζιμ** είναι ο γαμπρός που επιθυμεί η Αμάντα για την κόρη της και το πρότυπο ενός γιου που ήλπιζε να έχει. Ο **Δημήτρης Κρίκος** δίνει μια εύθυμη νότα στην σκηνή. Ανάλαφρος, ματαιόδοξος, πιστός υπήκοος του συστήματος, ακολουθεί το ρεύμα που τρέχει προς «τη μόρφωση, τα λεφτά και την εξουσία» την βάση της σύγχρονης Δημοκρατίας. Ο **Κρίκος** μεταφέρει αυτή την ανάσα δροσιάς που μπαίνει από το ανοιχτό παράθυρο και δροσίζει τις φλεγόμενες από μοναξιά και εγκλεισμό, υπόλοιπες, ψυχές. Η μόνη ένσταση στην στιγμή της μεταμέλειας του φιλιού που ήταν ελαφρώς αμήχανη και άψυχη αν και ξαναβρήκε γρήγορα το ρυθμό της.

Φυσικά και πρέπει να αναφερθούν και οι υπόλοιποι συντελεστές της παράστασης οι οποίοι συνέβαλλαν στο άρτιο αποτέλεσμα. Τα προσεγμένα κουστούμια της **Μαρίας Καραδελόγλου**, οι εύστοχοι και δηλωτικοί φωτισμοί του **Κώστα Σιδηρόπουλου** και η μουσική του **Μάκη Καραδελόγλου** που αγκάλιασε την συνολική ατμόσφαιρα.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Μετάφραση – Σκηνοθεσία: Γλυκερία Καλαϊτζή
Σκηνικά: Ευαγγελία Κιρκινέ
Κοστούμια: Μαρία Καραδελόγλου
Μουσική: Μάκης Καραδελόγλου
Κίνηση: Αλέξανδρος Μιχαήλ
Οπτικό περιβάλλον: Κωνσταντίνος Σιδηρόπουλος
Videomapping: Δημήτρης Ζάχος
Φωτισμοί: Κώστας Σιδηρόπουλος
Βοηθός σκηνοθέτη: Ελίνα Καλαϊτζόγλου

ΔΙΑΝΟΜΗ

Γιώτα Φέστα: Αμάντα
Χρήστος Παπαδόπουλος: Τομ
Κατερίνα Συναπίδου: Λώρα
Δημήτρης Κρίκος: Τζιμ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χώρος: Θέατρο T, Αλεξάνδρου Φλέμινγκ 16, Θεσσαλονίκη
Πρεμιέρα: Δευτέρα 25 Δεκεμβρίου 2017 στις 21:30
Παραστάσεις : Κάθε Παρασκευή – Σάββατο στις 21:30 και Κυριακή στις 19:00
Τιμές εισιτηρίων: 12€ γενική είσοδος | 10€ μειωμένο | 8€ ανέργων
Ατέλειες: Κάθε Παρασκευή (κατά προτεραιότητα)
Τηλέφωνο κρατήσεων: 2310 854 333
Parking: Με 3€ και την επίδειξη του εισιτηρίου σας, μπορείτε να αφήσετε το αυτοκίνητό σας στο parking που βρίσκεται ακριβώς δίπλα στο Θέατρο T.

*Η παράσταση επιχορηγείται από το Υπουργείο Πολιτισμού.